

Rapport 3 van het moderamen

1. *Kerkelijk zegel*

Er is vanuit de synode (ad ds. Versluis) gevraagd om een wat nadrukkelijker introductie van het nieuwe kerkelijke zegel dan middels het intussen genomen besluit tot aanneming van het ontwerp alleen. Het moderamen stelt voor:

- dat hij bij de behandeling van het rapport van deputaten landelijk kerkelijk bureau nog enige aandacht aan het zegel geeft (9.22);
- dat hij het opneemt in de schriftelijke correspondentie vanuit de synode;
- dat hij het Dienstenbureau verzoekt het kerkelijk zegel een plaats te geven op de website en in de schriftelijke correspondentie met de kerken;
- dat hij de redactie van De Wekker vraagt er binnenkort een artikel aan te wijden;
- dat hij middels een brief aan de deputaatschappen en aan de roepende kerken van de classes en particuliere synoden aandacht vraagt voor het nieuwe zegel, met het verzoek dit te gebruiken in hun schriftelijke correspondentie.

2. *Livestream*

Het moderamen heeft onderzoek gedaan naar de AVG-implicaties van het gebruik van de livestream tijdens de plenaire, openbare synodevergaderingen. Daartoe is nodig:

- een duidelijke vermelding hiervan bij de ingang van de kerkzaal (met het oog op buitenlandse gasten ook in het Engels!);
- regelmatige vermelding via de beamer;
- de beschikbaarheid van ‘buitenbeeld-plaatsen’ op de publieke tribune en vermelding daarvan bij de ingang van de zaal;
- een aanspreekpunt voor eventuele bezwaren om in beeld te komen.

Het moderamen heeft - voor zover niet al gerealiseerd - in overleg met de koster met het oog op de tweede vergaderweek voor bovenstaande gezorgd. Aanspreekpunt is de scriba II, ds. S.P. Roosendaal.

Het moderamen stelt voor de beelden tot aan de opening van de volgende generale synode te bewaren en aan te bieden via de website van onze kerken (en via Youtube). In overleg met de synode kan het moderamen besluiten de beelden van bepaalde delen van de vergadering niet te bewaren en niet langer aan te bieden.

Tijdens de gebeden wordt de broeder die in gebed voorgaat niet in beeld gebracht.

3. *Accreditatie Trouw*

Vlak voor de eerste synodeweek ontving het moderamen een verzoek van de redactie van Trouw om met een journalistiek oogmerk de plenaire vergaderingen te mogen bijwonen. De laatste decennia wordt een officiële accreditatie verleend aan ND en RD. In vroeger jaren ook aan Trouw, maar na een negatieve ervaring niet meer. Vanuit het oogpunt van transparantie en vertrouwen toonde het moderamen zich welwillend tegenover dit verzoek, maar legde de redactie wel de kaders voor die in artikel 50 lid 7 van de kerkorde worden aangegeven. De redactie kon vanwege haar eigen statuten niet instemmen met de in lid 7 vermelde verplichting een rectificatie te plegen, wanneer het moderamen die nodig acht. Wel zegde de redactie in een dergelijk geval overleg toe met een verwachte positieve uitkomst. Aangezien de tijd voor nader overleg te kort was, heeft tijdens de eerste week een journalist van Trouw zonder accreditatie plaats gehad achter de perstafel. Hoewel dat met instemming van het moderamen geschiedde, lijkt dit ons met het oog op de tweede week een onwenselijke situatie. Het moderamen heeft aan Trouw accreditatie verleend, in het vertrouwen op goed overleg, mocht er in de ogen van het moderamen van onjuiste berichtgeving sprake zijn.

4. *Pre-adviseurs*

In de evaluatieronde (ad ds. Kempeneers) is gevraagd naar de aan- en vooral afwezigheid van pre-adviseurs. Op bepaalde dossiers had ook het moderamen een advies gewenst, maar
 5 het moderamen heeft zich wel gerealiseerd zelf in gebreke te zijn gebleven met betrekking tot artikel 20 lid c van het huishoudelijk reglement: er had voorafgaand aan de eerste week aan de hand van de conceptagenda overleg moeten plaatsvinden met het college van
 10 hoogleraren. Het moderamen heeft zich intussen mogen vergewissen van de onverminderde bereidheid van het college om indien gewenst en mogelijk aanwezig te zijn, en met het oog op de tweede vergaderweek een verzoek ingediend bij het college.

5. *Onthouden van stemming*

Bij de evaluatie van de eerste vergaderweek (ad oud. Van Vugt) werd opgemerkt dat afgevaardigden zich regelmatig van stemming onthielden en dat de preses geen gebruik
 15 maakte van zijn recht om daarvoor een verklaring te vragen. Op zichzelf is het een recht zich van stemming te onthouden, en – uitgaande van ieders gewetensvolle persoonlijke overweging – willen we elkaar ook niet onnodig in verlegenheid brengen door naar de redenen daarvan te vragen. Nu dat niet gedaan is, past het ook niet daarover te speculeren. In de literatuur is niet veel te vinden over de achtergronden van blanco stemmen of zich
 20 van stemming onthouden. Dr. P. v.d. Heuvel schrijft op Kerkrecht.nl: ‘In de kerk hoort overigens het uitgangspunt te zijn, dat alle leden hun stem uitbrengen. Er moeten zwaarwegende redenen zijn om zich van stemming te onthouden: door het uitbrengen van een stem delen we in de verantwoordelijkheid voor de besluitvorming.’ Het is overigens de
 25 vraag of wij als afgevaardigden werkelijk géén verantwoordelijkheid hebben voor de besluitvorming, als wij ons van stemming onthouden. Het moderamen schaart zich achter het door dr. Van den Heuvel vermelde uitgangspunt. Trouwens eveneens achter wat hij óók schrijft: ‘De beste besluitvorming is die waarbij niet gestemd hoeft te worden, omdat er overeenstemming is bereikt’.

30 6. *Volgorde stemmingen*

Op verzoek (ad ds. Sok) heeft het moderamen nog eens gekeken naar de volgorde waarmee voorstellen in stemming worden gebracht (zie artikel 53 van het huishoudelijk reglement). De vraag was of altijd wel duidelijk is, welk voorstel meer of minder verstrekkend is. Dat
 35 is inderdaad een lastig punt. Het moderamen ziet evenwel geen mogelijkheden dat met nadere stipulaties te ondervangen. Een oriëntatie op de gang van zaken bij andere kerken levert ook geen nieuwe perspectieven op. Wel neemt het moderamen zich voor, met name bij gevoelige kwesties, voldoende tijd te nemen om de orde van de stemming te bepalen en de synode daarin mee te nemen.

Het moderamen verstaat overigens lid D. zo, dat het hierbij gaat om voorstellen die vanuit
 40 de vergadering zijn opgekomen tijdens de bespreking van het commissierapport, maar die niet (direct) gelden als een amendement op of een alternatief voor het commissievoorstel. Het gaat dan om zaken die wel het werk van bijvoorbeeld een deputaatschap raken, maar om haar moverende redenen, geen plaats hebben gekregen in het voorstel van de
 45 commissie.

7. *Opstelling zaal*

Gevraagd is (ad oud. Hijmissen) of een andere opstelling van de vergaderzaal het onderling
 50 gesprek niet ten goede zou komen. Het moderamen kan zich hierbij best iets voorstellen, maar respecteert vooralsnog het goed doordachte en in draaiboeken vastgelegde werk van de Nunspeetse voorbereidingscommissie. In overleg met deze commissie kunnen deputaten

vertegenwoordiging met het oog op een volgende synode hun gedachten hier nog eens over laten gaan. Het moderamen zal dit deputaten onder de aandacht brengen.

Namens het moderamen,

5 S.P. Roosendaal, scriba II

De synode besluit:

1. inzake het hernieuwde kerkelijke zegel:
 - 10 a. dat zij bij de behandeling van het rapport van deputaten landelijk kerkelijk bureau nog enige aandacht aan het zegel geeft (9.22);
 - b. dat zij het opneemt in de schriftelijke correspondentie vanuit de synode;
 - c. dat zij het Dienstenbureau verzoekt het kerkelijk zegel een plaats te geven op de website en in de schriftelijke correspondentie met de kerken;
 - 15 d. dat zij de redactie van De Wekker vraagt er binnenkort een artikel aan te wijden;
 - e. dat zij middels een brief aan de deputaatschappen en aan de roepende kerken van de classes en particuliere synoden aandacht vraagt voor het nieuwe zegel, met het verzoek dit te gebruiken in hun schriftelijke correspondentie;
2. inzake de livestream:
 - 20 a. de beelden tot aan de opening van de volgende generale synode te bewaren en aan te bieden via de website van onze kerken (en via Youtube). In overleg met de synode kan het moderamen besluiten de beelden van bepaalde delen van de vergadering niet te bewaren en niet langer aan te bieden;
 - b. dat tijdens de gebeden de broeder die in gebed voorgaat niet in beeld wordt gebracht;
- 25 3. inzake de accreditatie aan het dagblad Trouw:
 - in te stemmen met de verleende accreditatie aan dagblad Trouw.
4. inzake de inrichting van de vergaderzaal:
 - deputaten vertegenwoordiging de opdracht te geven onderzoek te doen naar een opstelling van de vergaderzaal die het onderlinge gesprek bevordert.
 - 30